

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Apollo Delphicus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

At a veneratione profequebantur, ut eum neq; venarentur, neq; ullo pacto lædere fas judicaret: quæ quidem religio in ætatem usque nostram propagata est, cum multos reperias, qui Delphinum vel interficere, vel vesci ea de causa scelus putent: quod quædam illi sint cum humano genere commercia, promptuariumque sit navigantibus auxilium.

BACCHUS. CAP. III.

Quod vero Delphinum Baccho adpingunt, non solum ad fabulam spectat, sed etiam ad historiam: quod vinum marina aqua mixtum facilius conservatur, ut Columella scribit se ab agricola patruo didicisse. Et Dionysius hac de causa ad mare fugisse fingitur, quod apud Athenæum habemus. Cur vero aqua maris adeo vino conferat, rationem & Plinius & Dioscorides & alii tradidere.

AOPLO DELPHICUS. CAP. IV.

At qui non neptuno & Baccho solum, verum etiam Apollini Delphines dedicantur, multasque ^{Quia Neptunus Delphinum inter sidera retulit. Hyginus in fabulis, & Astronomeis.} ejus aras apud Græcos Delphinis insculptas fuisse, Plutarchus attestatur. Ad hæc nonnulli addunt, Apollinem Delphini specie adnasse ad Delphos, apud quos præcipue colitur, quamquam Delphi antea fuerant Neptuno sacri, uti Calauria Trœzeniorum insula Apollini, quæ loca mox dii ipsi invicem permutarint, ut apud Pausaniam est. De Calauria tamen nescio quid diversum tradit Stephanus, cujus opus *De gentibus*, Hermolaus Byzantius in compendium redegit. Quantum vero pertinet ad Apollinem in Delphinum transmutatum, Creticum commentum ajunt: illi enim Apollinem totius salutis auctorem celebrabant, neq; quemquam ullum evadere infortunium arbitrabantur, nisi Apollinis ope fospitaretur: ad quod forte tacite respexit Horatius, Sermonibus, ubi se garruli cujusdam importunitatem, qui hominem necabat, evasisse gavisus ait, *Sic me servavit Apollo*: quamvis de foro loquatur, quo nugatur ille in jus tractus fuerat: ibi enim erat Apollinis templum, Cretes denique ab unoquoq; malo liberationem Apollini ferebant acceptâ. Nam & quod fabulæ fabulantur homines in Delphinos transmutatos, ea de causa confictum ajunt, quod Delphinis ducibus nautæ servati fuerint.

PERICULORUM FUGA. CAP. V.

A pud nostros etiam vulgo Delphini sunt tuti receptus indicia: quippe qui quotiès futuram tempestatem præsentunt, in portus accurrere, deq; undis exilire cernuntur, quasi velint reliquos invitare, ut in stationes prope se recipiant, neq; navigia alto credant. D. etiam Thomas Delphinum ait futuræ tempestatis prognosticum esse minime contemnendum, ubi visus fuerit in maris superficie frequentius se vibrare, aut plures quodammodo lascivire inter se colludètes. Causam Philosophi deprehendere, quod hyemali procella ingruente, confurgunt exhalationes ab imo mari, quæ hyemis fomenta suggerunt, calorq; tunc in Delphinis excitatur: caloris vero cum propria sit agitatio, evenit ut idem animal sæpius emergat, seque frequentius ostendet. Vnde illud apud Plinium, *Delphinos tranquillo mari lascivientes, statum ex qua veniunt parte præagere.*

INPERIUM MARIS. CAP. VI.

Ita vero Delphinus maris regem significat, ut pro aqua marique ipso passim in numis excudatur. ^{An quia locissimè omnium animalium, cre ac telo. Pl. l. 9. c. 8. Neronis Agrippæ & Naphis nuntii.} Præcipue autem Sunii Neptunus sub Delphinis imagine colebatur. Neptuno vero aquarum Domino nullo non in signo ejus adsculpebatur. Pulcherrimus extat numus, cujus inscriptio est, *NERO. CLAUDIUS CÆSAR AUG. GER. P. M. TRI. P. IMP. PP.* ubi Neptunum ipsum videas in portu sedentem, id enim quietis indicium: dextera termonem terræ adprimentem, quod signum navigationis est in portum fossilem: læva vero Delphinum amplectentem, quod maris blanditias & tranquillitatem ostendit, iramq; & commotionem fluctuum omnem ibi demolitam. Ibidem celeberrima illius ædificii forma est, cum inscriptione, *POB. OST.* In qua quidem portus illius effigie naves diversi generis minutissima figura elaboratas, non sine magna artificis commendatione conspicias. Atq; ut hinc hieroglyphicum, quo de agitur, interpretari aggrediamur, epigramma Græcum extat, cur Cupidinis signum una manu Delphinum, altera flores contineat, in hunc modum interpretatione facta:

Ὀὐδὲ